

*До Председателя на Научно жури,
определено със Заповед № 102-
1460/18.06.2026 г.
на Ректора на МУ – Варна*

РЕЦЕНЗИЯ

От: проф. д-р Златка Борисова Паскалева, д.м., хабилитирана в професионално направление 7.1. „Медицина“ от област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, научна специалност „Професионални заболявания“ (03.01.55), специалист по „Нервни болести“ и по „Професионални болести“, определена със Заповед № 102-1460/18.06.2026 г. от Ректора на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ Варна за външен член на научно жури

По: конкурс за заемане на академична длъжност „ДОЦЕНТ“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, специалност „Професионални заболявания“ в Катедра „Оптометрия и професионални болести“ към Факултет „Обществено здравеопазване“ на МУ-Варна, открит съобразно Правилника за развитието на академичния състав на МУ-Варна и обявен в ДВ бр. 50 от 02.06.2026 г.

На основание Закона за развитието на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав на Република България (ППЗРАСРБ) и Правилника за развитието на академичния състав (ПРАС) на МУ-Варна е разкрита процедура за заемане на академична длъжност „ДОЦЕНТ“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, специалност „Професионални заболявания“ в Катедра „Оптометрия и професионални болести“ към Факултет „Обществено здравеопазване“ на МУ-Варна. В законоустановения срок от обявяването на конкурса в ДВ е подал необходимите документи и допуснат за участие в конкурса само един кандидат - д-р Влада Мираславова Димитрова-Кирилова, д.м., главен асистент към Катедра „Оптометрия и професионални болести“, Факултет „Обществено здравеопазване“ на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна (МУ-Варна).

1. Общи изисквания към кандидата

Образование

- **2002 г. – 2007 г.** – средно образование в Природо-математическа гимназия (ПМГ) „Иван Вазов“ – гр. Добрич;
- **2007 г. – 2013 г.** – висше образование в МУ – Варна, завършва с отличие специалност „Медицина“. Притежава диплома за образователно-квалификационна степен „Магистър“, серия МУВ, у. и. № 001580, регистрационен № 002378 от 06.11.2013 г., издадена от МУ-Варна;
- **2015 г. – 2020 г.** – специализация по нервни болести. Притежава свидетелство за призната специалност по „Нервни болести“, серия МУВ, № 4517, регистрационен № 024513 от 12.02.2021 г., издадено от МУ-Варна;
- **2019 г. – 2023 г.** – редовен докторант в Катедра „Оптометрия и професионални болести“. Притежава диплома за образователна и научна степен (ОНС) „Доктор“ по докторска програма „Професионални болести“ за защитен дисертационен труд на тема „Професионална предизпозиция при асимптомни инсулти“ № 586 от 22.05.2023 г., издадена от МУ – Варна;

- **2023 г. – досега** – специализант по професионални болести в МУ-Варна.

Професионално развитие (по данни от удостоверение с изх. № УТСиО-787/11.06.2026 г., издадено от УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД – Варна):

- **2013 г. – 2015 г.** – лекар в Център за спешна медицинска помощ (ЦСМП) – гр. Варна;
- **2015 г.** – лекар в Спешно приемно отделение, УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД – гр. Варна;
- **2015 г. – 2020 г.** – лекар-специализант във Втора неврологична клиника с ОИЛНБ и ОЛОМИ, УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД – гр. Варна;
- **2021 г. – 2024 г.** – лекар-асистент по нервни болести (0.5 дл.) във Втора неврологична клиника с ОИЛНБ и ОЛОМИ, УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД – гр. Варна;
- **2024 г. – досега** – лекар-главен асистент по нервни болести (0.5 дл.) във Втора неврологична клиника с ОИЛНБ и ОЛОМИ, УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД – гр. Варна.

Академично развитие (по данни от удостоверение № 099-1984/10.06.2026 г., издадено от Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна):

- **2018 г. – 2024 г.** – асистент в Учебно-научния сектор (УНС) „Професионални болести“ към катедра „Оптометрия и професионални болести“ на МУ – Варна (преподавателски стаж: 7 г., 4 м. и 4 дни);
- **2024 г. – досега** – главен асистент в УНС „Професионални болести“ към катедра „Оптометрия и професионални болести“ на МУ-Варна (преподавателски стаж: 2 г., 4 м. и 8 дни).

2. Описание на представените материали

Кандидатът участва в конкурса с научна продукция, изцяло публикувана след защитата за придобиване на ОНС „доктор“ и след конкурса за заемане на предходната академична длъжност, като материалите не са използвани в предходните процедури. Всички документи са коректно представени съгласно изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и ПРАС на МУ – Варна.

От списъка на научните трудове и авторската справка е видно, че публикациите на д-р Димитрова-Кирилова имат силно изразен интердисциплинарен характер, свързващ неврологията с трудовата патология. Тематичният обхват е широк и включва:

- изследване на недостатъчно проучени и актуални проблеми, свързани с професионалните рискови фактори, патологията на съня и мозъчносъдовата болест;
- проучване на редки случаи с патология на централната нервна система, с акцент върху мозъчносъдовите нарушения вследствие на интоксикация с въглероден оксид, професионален стрес, общо вибровъздействие и сменен режим на работа;
- анализиране на ролята на професионалните рискови фактори като кофактори в епидемиологията и етиопатогенезата на мозъчните инсулти;
- изследване на предикторите за поява и степен на тежест на мозъчния инфаркт, както и на проявите на редки, съпътстващи инфаркта синдроми;
- внедряване на иновативни терапевтични методи за успешно повлияване на тежки форми на паркинсонизъм с различна генеза;
- научни приноси в областта на медицината на съня, включително при нарушения с професионално обусловен характер.

По данни от академичната справка, изготвена от Централната библиотека на МУ – Варна (Приложение 13) в съответствие с изискванията на ППЗРАСРБ и ПРАС, кандидатът участва в конкурса с общо **32 научни труда**. Те включват 1 дисертационен труд за ОНС „доктор“ и **31 публикации** в научни списания с и без международни наукометрични показатели за престиж и влияние (*Scimago Journal Rank – SJR* и/или *Journal Impact Factor* –

JIF). Представените за рецензиране 31 публикации са изцяло нови и не дублират научната продукция от защитената докторска степен, 25 от тях са реферирани и индексирани в световните бази данни *Web of Science* и *Scopus*, което гарантира тяхната международна видимост. Сериозно международно присъствие се отчита при 21 от публикациите, които са в списания с JIF, включително в реномирани чуждестранни издания с висок импакт фактор в съответните клинични направления. На български език са отпечатани 12 от статиите, а на английски език – 19.

В Таблица 1 са представени структурирано и обобщено данните за цялата научна продукция и систематизираната наукометрична справка на кандидата. Всички показатели са в пълно съответствие с държавните стандарти на Националния център за информация и документация (НАЦИД) и специфичните изисквания съгласно Приложение №1 на ПРАС на МУ-Варна.

Таблица 1. Обобщение на научните резултати на кандидата по групи показатели

Група показатели	Показател/ Изисквания	Брой представени научни трудове	Спецификация на дизайна (Клинични случаи / Обзори)	Реално точки	Статус на критерия
Група А (А1)	Дисертация за ОНС „доктор“ / 50 т.	1	Дисертационен труд	50 т.	✓ Покрит
Група В (В4)	Хабилитационен труд / най-малко 10 публикации в издания, реферирани в WoS/Scopus; 100 т.	11 статии в WoS/Scopus и с JIF	9 бр. в WoS / 8 бр. в Scopus - Общ JIF: 10.635 (Личен IF: 2.771) 9 бр. клин. случая, от които 2 с обзори 2 бр. оригинални проучвания	140.5 т.	✓ Преизпълнен (+62 т.) ✓ +1 в WoS/Scopus
Група Г (Г7)	Публикации в реферирани издания / поне 8 в WoS/Scopus и поне 4 публ. с JIF; 60 т.	14 резюмета в реферирани и индексирани издания в WoS/Scopus, от които 10 с JIF	1 бр. клин. случай 13 бр. оригинални проучвания	200 т.	✓ Преизпълнен (+140 т.) ✓ + 6 публикации в WoS/Scopus ✓ +6 с JIF
Група Г (Г8)	Статии в нереперирани списания с рецензиране	6 статии	6 бр. оригинални проучвания	42 т.	✓ Попълнен
ОБЩО ГРУПА Г	Сума от показатели Г5 до Г9 / поне 15 публикации общо; поне 4 публикации с JIF; под 40% клинични случаи и обзори 200 т.	20 публикации 14 резюмета в WoS/Scopus 10 публикации с JIF	14 доклада и постери 10 броя клинични случаи и обзори (32.26%)	242 т.	✓ Преизпълнен (+42 т.) ✓ +6 публ. с JIF
Група Д	Цитирания / Поне 5 в WoS/Scopus; 80 т.	5 цитирания в WoS/Scopus или монографии и колективни томове 3 цитирания в монографии и колективни томове с научни рецензиране		105 т.	✓ Преизпълнен (+25 т.)
Общ наукометричен сбор на кандидата – минимум 430 т				537.5 т.	✓ Преизпълнен (+107.5 т.)

Участието на д-р Димитрова-Кирилова в сравнително малки, ефективни авторски колективи е значително, като заема ключова позиция в немалка част от трудовете. Първи автор е в 5 от тях (16 %), от които в 1 е и кореспондиращ автор, втори автор е в 18 (58 %), трети – в 6 (6 %) и четвърти – в 2 (6 %), следователно водещ автор (1-ви или 2-ри) е в 24 от 31 (77%) публикации. Това отразява реален и съществен научен принос на кандидата, а не просто фиктивно съавторство в колективния труд.

Вместо традиционна монография, кандидатът прилага по-модерния и научно престижен алтернативен вариант за участие в конкурса — с 11 научни публикации в издания, индексирани и реферирани в световните бази данни Web of Science и Scopus (Показател В4), с 1 статия в повече от задължителния минимум от 10. От тях 6 статии са реферирани едновременно в WoS и Scopus, 3 — само във WoS и 2 — само в Scopus, като всички притежават реален импакт фактор (Journal Impact Factor – JIF), с което значително надвишава минималните задължителни изисквания за поне 4 от публикациите да бъдат с JIF. Публикациите са представени в пълен обем и напълно покриват изискванията за основен научен принос на хабилитационния труд. С общ брой от 140.5 точки кандидатът надвишава значително задължителния минимум от 100 точки (Табл. 1, Приложение 13). Това доказва сериозна лична ангажираност и участие на д-р Димитрова-Кирилова в престижни издания с високо базово точково тегло. Въпреки че голяма част от тези публикации (9 от 11) представят клинични случаи, международната медицинска общност е признала тези казуси за изключително ценни за практиката, като те са детайлно обогатени и с актуални литературни данни. Високата научна стойност на изследванията се потвърждава от факта, че и 11-те статии в Група В4 са с импакт фактор. В 9 от тях (81.8 %) д-р Димитрова-Кирилова е водещ автор (на първо или второ място).

Общият импакт фактор (JIF на WoS, Clarivate) на публикациите по Показател В4 възлиза на 10.635. Редуцираният личен кумулативен импакт фактор (сборът от импакт факторите, разделен на броя на съавторите във всяка отделна публикация) е 2.771. Този показател отразява реалната математическа тежест на личния измерим научен принос на кандидата в авторските екипи. Подобен резултат е впечатляващо индивидуално постижение за относително млад учен в клиничната медицина и е ясен индикатор за висок академичен потенциал и силна научна продуктивност.

Минималните национални и специфични изисквания са преизпълнени както в Група Г, така и в Група Д.

Наложеният от ПРАС на МУ-Варна висок качествен филтър в Група „Г“ структурира научната продукция в две основни категории. Първата включва публикации в реферирани и индексирани издания (Показател Г7). В това направление кандидатът представя 14 научни конгресни публикации (13 оригинални проучвания и 1 клиничен случай), индексирани в *Scopus* и *Web of Science (WoS)*, като 10 от тях притежават *импакт фактор (JIF)*. Само по Показател Г7 са генерирани 200 точки, което надвишава над три пъти задължителния минимум от 60 точки. Втората категория (Показател Г8) обхваща 6 статии в нереперирани списания с научно рецензиране, носещи 42 точки. Общо за Група „Г“ д-р Димитрова-Кирилова реализира 242 точки от 20 научни труда, с което изискванията са напълно покрити. Макар и публикувани под формата на конгресни научни съобщения, 14-те материала по Показател Г7 са представени на международни форуми и са отпечатани в официалните допълнения (*Supplements* – 13 броя) или в редовните томовете (1 брой) на водещи световни списания в областта на клиничната неврология, сред които *Movement Disorders* и *European Stroke Journal*. Те са индексирани в най-авторитетния наукометричен индекс за медицински науки в платформата *WoS – SCIE (Science Citation Index Expanded)*. Всеки от тези трудове легитимно рефлектира импакт фактора (*JIF*) и най-високия квартил (*Q1*) на съответното издание за конкретната година. Попадането на публикациите сред водещите първи 25% от изданията в научната област е отличен атестат за тяхната висока стойност. **Общият Clarivate JIF на 10 от материалите възлиза на забележителните 60.8045, а редуцираният личен импакт фактор е 14.1591** – сериозно доказателство за индивидуален научен принос. В контекста на ЗРАСРБ подобен мащабен обем от *Q1* публикации с висок импакт фактор, реализиран за кратък период от време, е ярък индикатор за интензивна международна дейност, високо качество и изявен научен интерес към разработките на кандидата.

По Показател Г8 са представени 6 пълнотекстови публикации, отпечатани в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томовете на национално ниво. Те са публикувани в реномирани български рецензирани издания, сред които *Варненски медицински форум* и *Известия на СУ – Варна*, и носят общо 42 точки (Приложение 13). С тях общият брой на научните трудове на кандидата в Група „Г“ възлиза на 20, от които 14 са под формата на международно реферирани конгресни публикации (Показател Г7), а останалите 6 са национални пълнотекстови разработки (Показател Г8).

Качественото ограничение на МУ – Варна за дял на обзорите и клиничните случаи под 40% е напълно съобразено и строго спазено – техният общ брой е 10, което представлява 32.26% от цялата представена за конкурса научна продукция (извън дисертационния труд).

Изискванията в Група „Д“ (Цитирания) също са напълно изпълнени. Кандидатът реализира общо 105 точки при задължителен минимум от 80 точки съгласно ЗРАСРБ. Специфичният качествен филтър на ПРАС на МУ – Варна за наличие на поне 5 реални цитирания в международни бази данни е изцяло покрит. Д-р Димитрова-Кирилова представя точно 5 международни цитирания по Показател Д10 (в *Scopus / Web of Science*). Всяко от тях носи по 15 точки съгласно минималните национални изисквания за област „Медицина“, което формира сума от 75 точки. Останалите 30 точки до общия сбор са генерирани от 3 цитирания в монографии и колективни томовете с научно рецензиране по Показател Д12 (по 10 точки за всяко цитиране).

Наред с 50-те точки за дисертационния труд за придобиване на ОНС „доктор“, общият брой точки за научната продукция и актив на д-р Владина Димитрова-Кирилова възлиза на внушителните 537.5 точки, което значително надвишава задължителния минимум от 430 точки. Към научните материали е приложен и един обзор, който е оставен като публикация извън минималните наукометрични изисквания. Предвид факта, че всички представени материали са надлежно верифицирани в официалната служебна справка на МУ – Варна, а преобладаващата част от научните съобщения са преминали през строга селекция във водещи световни списания с висок импакт фактор, приемам изискванията за напълно изпълнени както в количествено, така и в качествено отношение. Всички представени резултати са в пълно съответствие с държавните стандарти на НАЦИД, като кандидатът изцяло удовлетворява и надхвърля както минималните национални изисквания, така и специфичните критерии на ПРАС на МУ – Варна за заемане на академичната длъжност „доцент“.

3. Оценка на цитиранията

По данни от академичната справка, изготвена от Централната библиотека на МУ – Варна (Приложение 13) въз основа на международните научни бази данни, цитиранията на д-р Владина Мирославова Димитрова-Кирилова (след изключване на автоцитиранията) са следните:

Показател Д10 (Цитирания в Scopus и WoS): 5 бр. x 15 точки = 75 точки. С това изцяло се покрива специфичният задължителен филтър на ПРАС на МУ-Варна за минимум 5 реални международни цитирания.

Показател Д12 (Цитирания в монографии и колективни томовете с научно рецензиране): 3 бр. x 10 точки = 30 точки.

Общият брой точки за цитирания на кандидата възлиза на 105 точки, което изцяло надвишава изисквания по ЗРАСРБ минимум от 80 точки.

Справката отразява устойчив интерес към научната продукция на д-р Димитрова-Кирилова. Забелязани са общо 8 реални цитирания, които формират личен наукометричен показател за нейната научна продуктивност и цитируемост – h-index 2 както в платформата *Web of Science*, така и в *Google Scholar*. Този показател е безспорно доказателство за

международната разпознаваемост и влияние на нейните изследвания в научната общност (Приложение 14.2).

4. Оценка на преподавателската дейност и учебната заетост

4.1. Академичен стаж като преподавател

Минималното изискване на МУ – Варна за заемане на академичната длъжност „доцент“ (предварително заемане на длъжността „главен асистент“ за период, не по-малък от 2 години, или минимум 5 години като „асистент“) е изцяло изпълнено. Д-р Димитрова-Кирилова надвишава тези критерии, като преподавателският ѝ стаж възлиза на 7 години, 4 месеца и 4 дни като асистент и 2 години, 4 месеца и 8 дни като главен асистент в УНС по професионални болести към катедра „Оптометрия и професионални болести“ на МУ – Варна. С това кандидатът напълно покрива и преизпълнява условията за минимален академичен стаж.

4.2. Аудиторна (учебна) заетост

Справката за учебната натовареност (изх. № 112-131/11.06.2026 г.), издадена от Учебния отдел на МУ – Варна, удостоверява годишен норматив от 220 учебни часа за нехабилитирани преподаватели (съгласно решение на Академичния съвет, заложено в Протокол № 30/11.04.2011 г.). За последните три учебни години д-р Димитрова-Кирилова реализира часове, които надвишават този норматив, както следва:

- През учебната 2022/2023 г. – 248 учебни часа;
- През учебната 2023/2024 г. – 300 учебни часа;
- През учебната 2024/2025 г. – 262 учебни часа.

Тези часове включват ръководство на практически упражнения и лекции по „Професионални болести“ за студенти по медицина (българско и англоезично обучение) от Факултета по медицина, както и по „Неврология“ за студенти по логопедия и по кинезитерапия от Факултета по обществено здраве в МУ – Варна (Приложение 14.2). Преподаваната от нея материя напълно съответства на профила на обявения конкурс.

Кандидатът отговаря на всички количествени и качествени изисквания за аудиторна заетост и академичен стаж, заложен в ЗРАСПБ и ПРАС на МУ – Варна за заемане на академичната длъжност „доцент“ в съответното научно направление.

5. Административни изисквания и научна активност

Кандидатът д-р Владина Мирославова Димитрова-Кирилова напълно удовлетворява допълнителните административни, специфични и професионални изисквания, заложен в ПРАС на МУ – Варна за заемане на академичната длъжност „доцент“:

- **Участие в научни форуми:** Кандидатът има активно участие в 20 научни форума (конгреси, конференции и кръгли маси, включително международни виртуални платформи). От 2016 г. насам тя ежегодно участва в Националния конгрес по неврология с международно участие, както и в престижните конгреси на Европейската организация по инсулти (*European Stroke Organisation*). Д-р Димитрова-Кирилова е активен участник в организацията и провеждането на Националните конференции по инсулти и ежегодните Летни училища по инсулт.
- **Членство в научни и професионални организации:** Член е на авторитетни български и международни научни общности: Българския лекарски съюз (БЛС), Българското дружество по неврология, Европейската организация по инсулти (*European Stroke Organisation – ESO*) и Българското научно дружество по професионални болести.
- **Регистрация в научни бази данни:** Кандидатът притежава международно верифицирани профили в единния регистър на учените и изследователите *ORCID* (ORCID ID: 0000-0002-9833-2702), в глобалната платформа за научна литература

Google Scholar и в академичната мрежа ResearchGate. Налице са и надлежно създадени информационни карти в Националния център за информация и документация (НАЦИД) на български и английски език за вписване в националните регистри на научната дейност.

- **Езикови умения и дигитална компетентност:** Владее отлично английски език (писмено и говоримо), което ѝ позволява да води активно практическо и теоретично обучение на чуждестранни студенти в англоезичния профил на университета. Притежава висока компютърна грамотност и професионални умения за работа с операционни системи, офис пакети (*Windows, Microsoft Office – Word, Excel, PowerPoint*), интернет медии и специализирания статистически пакет *SPSS* за математическа обработка на научни данни.
- **Диагностично-лечебна дейност:** Д-р Димитрова-Кирилова започва своя професионален път като лекар в областта на спешната медицина през 2013 г. От 2015 г. работи във Втора неврологична клиника с ОИЛНБ и ОЛОМИ към УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД – гр. Варна, преминавайки последователно през позициите на лекар-специалист, асистент и главен асистент. На тази позиция тя участва ежедневно и активно в интензивния диагностично-лечебен процес, съчетавайки успешно клиничната практика с академичното обучение на студенти.

6. Научни приноси на представените за участие в конкурса трудове

Анализът на цялостния научноизследователски профил на д-р Димитрова-Кирилова показва висока научна зрялост и континуитет. В своята последваща работа тя надгражда научната проблематика в дълбочина, като разширява изследванията си в областта на работния стрес, сменния режим на труд, общото вибровъздействие и субклиничните мозъчни увреждания.

Докато в дисертационния ѝ труд фокусът е върху епидемиологичните и общите аспекти на факторите на трудовата среда и работния процес като компоненти за развитието на тихи (асимптомни) мозъчни инфаркти, то в новите трудове кандидатът прави качествена крачка напред. Посредством съвременни патофизиологични хипотези и високотехнологични невроизобразяващи методи за обективизация, представените трудове бележат нов етап в развитието на автора, който напълно съответства на профила на конкурса по „Професионални болести“ (В4.10, Г7.8).

За първи път в България проучва влиянието на професионалните рискови фактори върху нивата на стрес на работното място и ролята на стреса върху социално значимите мозъчносъдови нарушения, с акцент върху ранната им диагностика и асимптомната (скрита) мозъчносъдова болест при лица в активна работоспособна възраст (В4.10, Г7.8). Кандидатът доказва права корелация между степента на стреса, продължителността на работния ден и трудовия стаж и сменния режим на работа.

За първи път в България проучва значението на професионалните вредности не само като самостоятелни рискови фактори за честотата на мозъчните инсулти, но и като кофактори в тяхната етиопатогенезата при пациенти в активна работоспособна възраст, като аргументира и необходимостта от разширяване на стратегиите за превенция на мозъчносъдовата патология, съобразно сложната комплексна причинно-следствена зависимост (Г7.5, Г8.6).

Така формулираните изследвания на д-р Димитрова-Кирилова съдържат оригинални научно-теоретични и научно-приложни приноси в областта на конкурсната специалност. Научните дирения и усилия на кандидата имат ярка значимост предвид техния силно изразен интердисциплинарен характер, свързващ неврологията с професионалната патология. Изследвано е как ежедневните производствени въздействия (с техните особености, повтораемост и продължителност) рефлектират върху сърдечно-съдовия риск

и социалнозначимите увреждания на централната нервна система. Този подход изисква паралелни задълбочени познания както в сферата на нервните болести, така и в трудовата медицина. Д-р Димитрова-Кирилова постига тази синергия благодарение на своя целенасочен клиничен и академичен път на развитие и специализираните си научноизследователски интереси в двете направления.

Тя проучва и анализира казуистични случаи на инсулт, обусловен от редки етиологични фактори – като усложнение на бактериална невроинфекция или вследствие на кардиоемболия при *foramen ovale persistens* (B4.3, B4.4, B4.11). Същевременно кандидатът аргументирано предлага мултидисциплинарни диагностични алгоритми за своевременно разпознаване, адекватна терапия, вторична профилактика на рецидивите и превенция на усложненията, насочени специално към млади пациенти.

Кандидатът акцентира върху необходимостта от диференциран и индивидуален терапевтичен подход при редки клинични казуси, изискващи ендоваскуларно лечение. Разгледани са случаи на тромбоза на *a. basilaris* и оклузия на голям мозъчен съд при интервенционално лечение на руптурирала мозъчна аневризма. Специално внимание е отделено на предприемането на механична тромбектомия с цел превенция на перипроцедурна тромбоза (B4.7, B4.9).

Проучени са ключови предиктори за неблагоприятен изход при прилагането на интравенозна тромболиза (ИВТ). Като основни негативни фактори са идентифицирани високостепенната и нелекувана хипертонична болест, лошият гликемичен контрол при захарен диабет тип 2 и ритъмно-проводните нарушения (Г7.1).

Оценени и анализирани са качествените показатели при терапията на острите мозъчносъдови инциденти чрез данните от международния регистър RES-Q. Тези анализи имат пряка практическа стойност с оглед на бъдещото реализиране на Национален регистър на инсултите в България и оптимизирането на терапевтичните ефекти в клиничната практика (Г7.2).

Изследвани са ранните хуморални маркери за прогноза на заболяването. Установено е, че повишените стойности на С-реактивния протеин (CRP) и левкоцитите в първите 24 часа от началото на инцидента при млади пациенти действат като независими предиктори за летален изход (B4.6).

Доказана е високата честота на постинсултните усложнения. Кандидатът установява, че над 50% от болните с остър исхемичен мозъчен инсулт развиват поне едно усложнение, като тежестта на неврологичния дефицит при хоспитализация е независим рисков фактор за тях. Наред с това е констатирано, че хеморагичните инсулти по-често обуславят развитието на постинсултна епилепсия (Г7.10, Г8.4).

Проследено и оценено е качеството на живот на пациентите. Резултатите показват отчетливо функционално възстановяване (мускулна сила, функции на ръката и емоционално състояние) още през първия месец. Същевременно се отчита по-бавно подобряване на социалното участие, което научно аргументира необходимостта от провеждането на дългосрочна рехабилитация и целенасочена социална адаптация (Г7.3).

Анализирани са ретроспективно честотата, клиничните и невроизобразяващите характеристики на редките в практиката тромбози на мозъчни вени и дурални синуси. Целта на тези проучвания е подобряване на ранната диагностика, прецизиране на прогностичната оценка и оптимизиране на терапията, която съществено се различава от поведението при клинично сходния исхемичен инсулт (Г7.12, Г7.14).

Изследвани са епидемиологията, клиничните особености и етиологичните рискови фактори за спинален инсулт при хоспитализирани пациенти (Г7.11). Кандидатът описва и рядък казуистичен случай на остра дисекция на аортата, усложнена със спинален миелоисхемичен инцидент (B4.8). Въз основа на анализите се аргументира

критичната необходимост от мултидисциплинарна екипност за ранна диагностика и своевременно лечение с оглед на благоприятния изход за пациента.

В обобщение, представените научни трудове съдържат безспорни научно-теоретични и научно-приложни приноси в следните ключови направления:

I. Приноси с оригинален научен характер

1. **Определени са клиничните, лабораторните и образните особености**, както и прогностичните фактори при различни форми на мозъчносъдови заболявания, включително редки етиологични варианти. Това допринася за оптимизиране на диагностичното и терапевтичното поведение в практиката.
2. **Доказана е независимата прогностична стойност** на нивата на С-реактивния протеин (CRP) и левкоцитозата в първите 24 часа за болничната смъртност при пациенти в млада и средна възраст с остър исхемичен мозъчен инсулт.
3. **Разширени са научно-теоретичните знания** за ранния функционален изход след остър мозъчен инсулт чрез детайлно установяване на честотата, структурата и рисковите фактори за развитие на болнични усложнения и постинсултна епилепсия, както и на динамиката при възстановяване качеството на живот.

II. Приноси с научно-приложен характер

1. **Осъществено е практическо адаптиране и внедряване на международния регистър RES-Q** в клиничната практика за обективна оценка на качеството на лечение при исхемични мозъчни инциденти. Това осигурява надеждно съпоставяне с международните стандарти и показатели, като същевременно служи за основа при оптимизиране на цялостната организация на инсултната помощ в България.
2. **Изяснява детайлно разновидности на мозъчносъдовата болест**, нейните нетипични клинични варианти и редки етиологични алтернативи.
3. **Внедряване на клинични алгоритми** за оптимално диагностично и терапевтично поведение при разнообразна мозъчносъдова патология.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на изложеното можем да обобщим, че кандидатът участва в конкурса с внушителен актив от общо 537.5 точки, който значително надвишава минималните национални изисквания и критериите на МУ-Варна. Научната продукция показва траен международен интерес и успешна колаборация в тясно специализирани изследователски екипи. Високият импакт фактор, регулярното присъствие в списания от квантил Q1 и стриктното спазване на университетските изисквания за структура на публикациите ми позволяват категорично да оценя научната дейност на кандидата като напълно съответстваща на стандартите за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Подробно представените научни метрики (цитирания и импакт фактор), високата актуалност на продукцията, съчетани с детайлно формулираните научно-теоретични и научно-приложни приноси с подчертано интердисциплинарен характер, както и сериозната учебна натовареност и педагогически опит, са солиден аргумент да дам своята категорична положителна оценка. Убедено предлагам на уважаемото научно жури също да гласува положително за присъждането на академичната длъжност „доцент“ на гл. ас. д-р Влада Мираславова Димитрова-Кирилова, д.м. в научното направление на настоящия конкурс.

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

15.08.2026 г.

Рецензент:

(Проф. д-р Златка Паскалева, д.м.)